

Nr 6 (270)
Czerwiec 2018

POLSCIE WIERNI

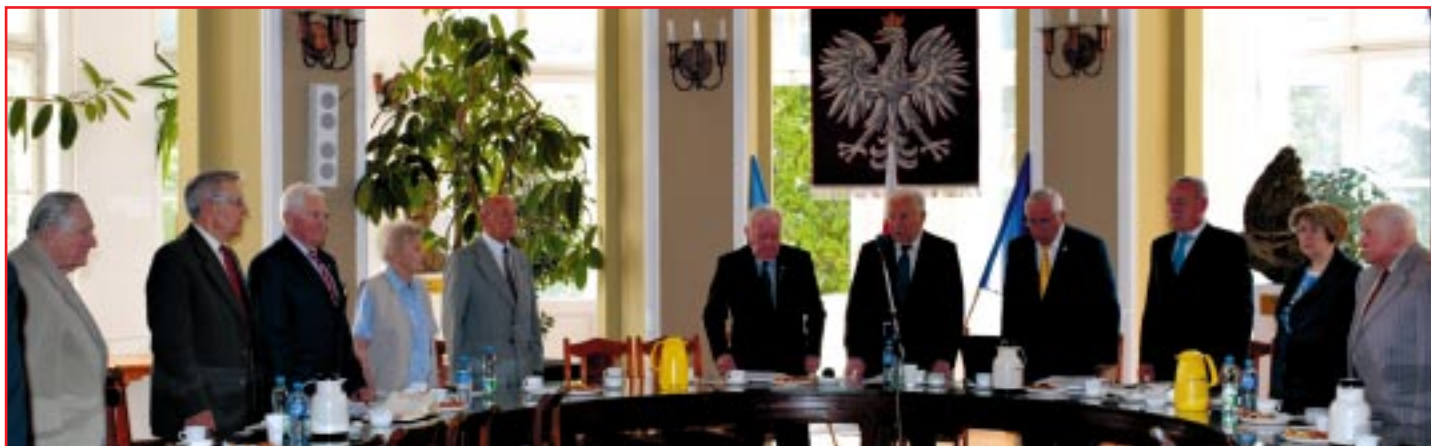
MIESIĘCZNIK ZWIĄZKU KOMBATANTÓW RP I BYŁYCH WIĘŹNIÓW POLITYCZNYCH

Cmentarz w Palmirach. Grób Janusza Kusocińskiego.

PLENARNE POSIEDZENIE ZARZĄDU GŁÓWNEGO ZKRPIBWP

9 maja br. odbyło się VIII posiedzenie Zarządu Głównego szóstej kadencji władz Związku. Otwierając obrady prezes ZG płk dr hab. Ryszard Sobierajski podkreślił, że obrady odbywają się w rocznicę kapitulacji Niemiec i zakończenia II wojny światowej w Europie. Przypomnił, że w wyniku tego największego konfliktu zbrojnego w historii ludzkości śmierć poniosło ponad sześć milionów polskich obywateli, w tym ponad 120 tys. żołnierzy. Pamięć poległych, pomordowanych i zmarłych żołnierzy oraz zmarłych kombatantów, w tym zmarłego w kwietniu br. byłego Sekretarza Generalnego ZG płk. dr. Stanisława Całki, zebrani uczcili chwilą skupienia.

Fot. Krzysztof Orzechowski

O realizacji ważniejszych przedsięwzięć w okresie od ostatniego, grudniowego posiedzenia ZG poinformował sekretarz generalny, płk Waldemar Wojtan.

Na pierwszy plan wysunął spotkania kierownictwa Związku z Zarządami Wojewódzkimi w Poznaniu, Szczecinie, Łodzi oraz Zarządu Okręgowego w Jeleniej Górze, a także Zarządami Kół w Warce i Kwidzynie. Uczestniczyli w nich – prezes ZG, wiceprezes, sekretarz generalny i skarbnik.

Kierownictwo Związku uczestniczyło w omawianym okresie w licznych uroczystościach państwowych i rocznicowych. Do ważniejszych należały – styczniowa rocznica wyzwolenia Warszawy, uroczystości przed pomnikiem Polskiego Państwa Podziemnego i Armii Krajowej, kwietniowe obchody związane z 75. rocznicą powstania w Getcie Warszawskim, a także majowe uroczystości Narodowego Święta 3 Maja oraz Narodowego Dnia Zwycięstwa.

O sprawach finansowych Związku mówił skarbnik ZG Krzysztof Adamczyk oraz główna księgowa Zdzisława Łuczkiwicz, która poinformowała o rozwiązaniu umowy o pracę z ZG oraz podziękowała członkom plenum za współpracę.

Członkowie plenum przyjęli informację do wiadomości oraz przyjęli wiążące się z tym uchwały – zatwierdzając sprawozdanie finansowe ZKRPIBWP i rozliczenia wyników finansowych oraz budżet Związku na 2018 r.

O rocznej działalności Głównej Komisji Rewizyjnej mówił jej przewodniczący Józef Karbownik.

W 2017 roku odbyło się w siedzibie Zarządu Głównego ZKRPIBWP w Warszawie spotkanie przewodniczących Wojewódzkich/Okręgowych Komisji Rewizyjnych. Tematem obrad były sprawy finansowe w Zarządach i Kołach oraz działalność statutowa Związku Kombatantów. Wiek kombatantów świadczy, że bez wsparcia sympatyków Związku nie będziemy prężnie działać. Każdego roku maleje liczba Kół ze względu na stan zdrowia, wiek i liczne zgony kombatantów. Wpływa to na spadek ilości składek członkowskich, od których zależy również działalność Zarządów Wojewódzkich/Okręgowych, Zarządów Kół, jak też Zarządu Głównego.

Należy łączyć Koła słabe z Kołami prężnymi, aby ich działalność była bardziej owocna. W Kołach terenowych komisje rewizyjne są całkowicie zdekompletowane. Brak też chętnych do pełnienia funkcji społecznych w terenie.

Prowadzący drugą część obrad wiceprezes ZG, kmdr Henryk L. Kalinowski przedstawił zebrany propozycje zasad wyboru delegatów na planowany w drugiej połowie 2019 r. VII Kongres ZKRPIBWP. Wybory prowadzone mają być w czasie Zjazdów delegatów Zarządów Wojewódzkich i Okręgowych.

Dyskusja, w której głos zabrali – Irena Chamielec (Opole), Włodzimierz Czechow-

ski (Katowice), Zdzisław Dobrut (Kielce), Zofia Wolanin (Warszawa), Elżbieta Sadyńska (Warszawa) – objęła problemy podejmowane w czasie obrad. Podjęto sprawę pozyskiwania pozaskładkowego wsparcia finansowego, bez którego większość Zarządów i Kół ma ograniczone możliwości pracy. Nawiązując do ewentualnego korzystania ze środków Unii Europejskiej, sugerowano celowość opracowania – na szczeblu centralnym – wskazówek, mogących być pomocą w tym zakresie.

Jako jedyną możliwość wsparcia w tej chwili wskazywano współpracę z samorządami oraz pełnomocnikami wojewodów ds. kombatantów.

Podnosząc sprawę pozyskiwania nowych członków spośród członków nadzwyczajnych mówiono o trudnościach i niechęci do opłacania przez część z nich składek członkowskich.

Doceniano współpracę z kombatantami Misji Pokojowych ONZ, którzy w wielu przypadkach wybrani zostali w skład Zarządów lub prezesów Kół.

Mając na uwadze rosnącą liczbę członków nadzwyczajnych – spośród członków Stowarzyszenia Kombatantów Misji Pokojowych ONZ, w oparciu o postanowienia Statutu ZKRPIBWP plenum powołało do życia Środowisko Żołnierzy Kombatantów Misji Pokojowych ONZ. Do końca br. środowisko ma wybrać Krajową Radę Środowiska oraz przedstawić ramowy program działania. **MIZ**

ROZNICOWE UROCZYSTOŚCI W SIEKIERKACH

W rocznicę forsowania Odry na Cmentarzu Wojennym Siekierki w Starych Łysogórkach odbyły się oficjalne uroczystości z udziałem szefa Urzędu ds. Kombatantów i Osób Represjonowanych Jana Józefa Kasprzyka, ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji Joachima Brudzińskiego oraz zastępcy szefa Kancelarii Prezydenta RP Pawła Muchy. W kwietniu 1945 r. w rejonie między Siekierkami i Gozdowicami znajdował się pas natarcia 1 AWP, która w ramach operacji berlińskiej uczestniczyła w forsowaniu Odry.

Siekierkowski Cmentarz Wojenny powstał bezpośrednio po wojnie. Obecnie spoczywa na nim 1987 żołnierzy w 24 kwaterach, w 1743 mogiłach pojedynczych i zbiorowych. Pamięć poległych, których miejsce pochówku nie jest znane (głównie potopionych w nurtach Odry), przypomina 46 tablic. 1975 żołnierzy znanych i 12 nieznanymi przeniesionych zostało z 252 miejsc pochówków na szlaku bojowym od Odry do Berlina. W latach 1945-1946 pochowano tu 1598 ekshumowanych żołnierzy, w 1948 r. – 24, w 1953 r. – 348, w 1962 r. – 12, w 1966 r. – 2 i w 1984 r. – 3 odnalezionych żołnierzy. Spoczywa tu 1646 szeregowców, 129 podoficerów, 128 oficerów i 84 żołnierzy o niezidentyfikowanym stopniu. Najmłodszy miał 18 lat.

Początkowo na mogiłach ziemnych znajdowały się drewniane krzyże, a pośrodku cmentarza stała drewniana kapliczka. Następnie na przełomie 1949 i 1950 roku drewniane krzyże zastąpiono betonowymi nagrobkami. Obecny wygląd kwater jest wynikiem przebudowy cmentarza w połowie lat 50. XX wieku. Usunięto wówczas drewnianą kaplicę, a na zbiorowych mogiłach pojawiły się betonowe krzyże stylizowane na Order Krzyża Grunwaldu. Jest ich 1200.

W miejscu kaplicy, pośrodku cmentarza, 15 października 1961 roku odsłonięto pomnik autorstwa szczecińskiego rzeźbiarza Sławomira Lewińskiego. Ma on 18 metrów wysokości i wykonany jest z granitu. Składa się z obelisku, na którym wiszą dwa grunwaldzkie miecze, w tle widnieją żagle symbolizujące przeprawę przez Odrę, a obok obelisku stoi postać kobiety (matki) z dzieckiem symbolizująca powrót

ziem nadodrzańskich do Polski. W 1990 roku obok pomnika ustawiono wysoki metalowy krzyż.

Obchody rozpoczęły się od mszy św. polowej celebrowanej przez ks. abp. Andrzeja Dzięgę, metropolitę Szczecińsko-Kamieńskiego. Po eucharystii miały miejsce uroczystości przy Pomniku Wdzięczności 1 Armii Wojska Polskiego.

Będąc dziś w tym miejscu, pokazujemy, że pamiętamy o prawdziwych polskich bohaterach. Oddajemy im należną cześć i pokazujemy: Rzeczpospolita nie zapomniała o ich ofierze, przelanej krwi i poświęceniu – powiedział szef MSWiA Joachim Brudziński.

Słowa Prezydenta RP Andrzeja Dudy odczytał zastępca szefa Kancelarii Prezydenta RP Paweł Mucha.

Przesyłam serdeczne pozdrowienia wszystkim zgromadzonym w tym szczególnym miejscu, skąd 73 lata temu żołnierze polscy wyruszyli do ostatecznego boju. Przechowując w pamięci żywe wspomnienia ubiegłorocznych uroczystości, w których miałem zaszczyt uczestniczyć, łączę się dzisiaj z Państwem, oddając cześć naszym rodakom poległym za Ojczyznę. Jako Prezydent chcę

dzisiaj zapewnić, że suwerenna Rzeczpospolita pamięta o wszystkich synach, którzy oddanym patriotycznym sercem i męstwem żołnierskim służyli i służą Polsce.

Często, stając przed Grobem Nieznanego Żołnierza w Warszawie, patrzę na tablice z wrytymi nazwami bitew. Jedna z tablic mówi o ostatnich miesiącach II wojny światowej, wymieniając walki na obu frontach: zarówno o przełamanie Wału Pomorskiego i zdobycie Kołobrzegu, jak też o Bolonię i Wilhelmshaven. Upamiętnia ona także forsowanie Odry i Nysy Łużyckiej. Uważam to za bardzo trafny i piękny symbol, bo przecież żołnierz polski – walcząc na każdym szlaku bojowym i pod każdą komendą – miał ten sam cel: wolność Ojczyzny.

Szef UdsKiOR Jan Józef Kasprzyk powiedział m.in., że *krwi żołnierskiej nigdy dzielić nie wolno, bo krew żołnierska przelana była w czasie II wojny światowej*

przez Polaków w jednym celu – odzyskania wolności.

Po wystąpieniach odczytany został Apel Pamięci, a przed pomnikiem zostały złożone wieńce i wiązanki kwiatów. **A. J.**

Zgodnie z coroczną tradycją, Zachodniopomorski Wojewódzki Zarząd Związku Kombatantów RP i BWP zorganizował podróż patriotyczno-historyczną szlakiem wojennych cmentarzy Pomorza Zachodniego, rejonu usianego licznymi nekropoliami, na których pochowanych jest: 34 914 żołnierzy radzieckich w tym nieznanymi z imienia i nazwiska 28 469 i 12 011 żołnierzy polskich, w tym nieznanymi z imienia i nazwiska 3439.

Tradycyjnie, zgodnie z własnym sumieniem oraz katolicką wrażliwością postanowiliśmy, będąc na trasie, złożyć wiązanki kwiatów i pokłonić się poległym w walce o wyzwolenie tych ziem – żołnierzom radzieckim pochowanym na Cmentarzu Wojennym w Gryfinie i Chojnie. Ze Szczecina wyjechały pod naszą opieką dwa autokary z przedstawicielami różnych związków kombatanckich. Do tego gestu pamięci przyłączyli się członkowie koła z Gryfina i jeden autokar uczestników jadących do Siekierki z Kamienia Pomorskiego.

Na cmentarzu w Gryfinie pochowano 7134 żołnierzy radzieckich ekshumowanych z różnych miejscowości b. województwa szczecińskiego, w tym tylko 950 ciał zidentyfikowano. Niestety, nad ich mogiłami nie pochylił się i nie zapalał zniczy najbliżsi, którzy ich powrotu bezskutecznie oczekiwali, a do dziś w większości nie wiedzą gdzie zostali pochowani.

W Gryfinie zastaliśmy cmentarz pusty. Niestety, nikt z miejscowych władz o kolejnej 73. rocznicy wyzwolenia nie pomyślał.

Stanęliśmy przed pomnikiem, rozwinęliśmy nasze sztandary, złożyliśmy wiązanki kwiatów. Chwilą ciszy i skupienia uczciliśmy poległych.

Kolejna nekropolia na trasie to Chojno. 3985 mogił żołnierzy radzieckich, w tym zidentyfikowanych tylko 760. I tu zaskoczenie. Na cmentarzu młodzież szkolna ze sztandarami, zastępca burmistrza z przygotowanym okolicznościowym wystąpieniem, młode osoby uświetniające uroczystość śpiewem i recytacjami.

Rozwinęliśmy również swoje sztandary i po zakończeniu uroczystości wróciliśmy na trasę do Siekierk.

Przed nami Siekierki. Trasa przepelniona autokarami, na miejscu trudności z parkowaniem, tłumy zjeżdżających się uczestników (więcej niż w roku ubiegłym w czasie wizyty prezydenta RP). Trudno policzyć. Niemalże wszystkie Koła naszego Związku i miast powiatowych województwa szczecińskiego zjechały autokarami, mikrobusami a nawet prywatnymi samochodami. Powitaniom i uściskom nie było końca. Jestem z tego faktu bardzo dumna.

Starannie przygotowane miejsca siedzące dla gości i uczestników, a przede

wszystkim kombatantów. Otarz, podobnie jak w roku ubiegłym, pod pomnikiem.

Oprócz gości z Warszawy na uroczystościach był Tomasz Hinc – wojewoda zachodniopomorski oraz przedstawiciele Urzędu Marszałkowskiego.

Mszę celebrował Arcybiskup Metropolita Szczecińsko-Kamieński – Andrzej Dzięga. Jego Homilia zawierała wiele istotnych stwierdzeń, które odbieraliśmy z aprobatą, a z treścią których powinniśmy zapoznać się przedstawiciele obecnych władz. Słowa Arcybiskupa powinny być dla nich nakazem i ten fakt przyjmujemy z dużą wdzięcznością.

Mottem homilii było stwierdzenie, że żołnierze 1 Armii Wojska Polskiego to nie komuniści, to Polacy z Kresów Wschodnich, sybiry, którzy nie zdążyli do armii gen. Andersa. Również żołnierze Armii Czerwonej nie z własnej woli znaleźli się na wojnie.

W programie znalazło się również moje wyważone wystąpienie.

Po zakończeniu uroczystości wyjechaliśmy do Gózdowic. Po ceremoniale wojskowym złożyliśmy wiązankę kwiatów pod Pomnikiem Sopera.

Pod ogromnymi namiotami z miejscami siedzącymi podawana była wspiana gromochówka, woda, kawa i ciasta. Oczywiście, my, członkowie naszego Związku, w miarę możliwości zbieraliśmy się razem i sobie wzajemnie służyliśmy, bowiem wszystkich nas łączy przyjaźń i życzliwość.

Wróciliśmy do Szczecina wieczorem zmęczeni, ale zadowoleni z uczestnictwa. W poniedziałek, 23 kwietnia, w żadnej z gazet wydawanych w Szczecinie ani też w Internecie nie znalazłam relacji z tegorocznej uroczystości w Siekierkach.

JANINA KOPTAS

Majowe święta i uroczystości

Z okazji Dnia Flagi RP na uroczystość odbywającą się na Placu Zamkowym przybył prezydent RP Andrzej Duda wraz z małżonką. Po złożeniu meldunku przez dowódcę Garnizonu Warszawa gen. bryg. Roberta Głęba i przywitaniu się zwierzchnika sił zbrojnych z żołnierzami Kompanii Reprezentacyjnej WP, przy dźwiękach hymnu państwowego, wykonanego przez Orkiestrę Reprezentacyjną WP, na wieży Zegarowej Zamku Królewskiego podniesiono na maszt flagę RP, po czym trębacz odegrał Hejnał Warszawski. Następnie odbyła się defilada pododdziałów reprezentacyjnych i pocztów sztandarowych reprezentujących wszystkie rodzaje sił zbrojnych oraz służby mundurowe podległe ministrowi spraw wewnętrznych i administracji. Para prezydencka rozdawała warszawiakom i osobom przybyłym do stolicy symboliczne biało-czerwone chorągiewki, a przed Budynkiem Kordegardy przy Krakowskim Przedmieściu uczestniczyła w prezentacji wystawy okolicznościowej *Symbolo Odrodzone*, przedstawiającej zdjęcia archiwalne z okresu dwudziestolecia międzywojennego.

W samo południe flagę RP, w asyście pododdziałów reprezentacyjnych WP, podniesiono na maszt na dziedzińcu Pałacu Prezydenckiego. Następnie odbyła się uroczystość z okazji Dnia Polonii i Polaków za Granicą, którą rozpoczął występ chóru „Kraj Rodzinny” z Baranowicz na Białorusi. Prezydent uhonorował osoby zasłużone w działalności na rzecz środowisk polonijnych Orderami Zasługi RP i innymi odznaczeniami państwowymi oraz wręczył przedstawicielom instytucji państwowych i organizacji samorządowych flagi RP. Uroczystość zakończyła defilada pododdziałów reprezentacyjnych WP.

W godzinach wieczornych, w Katedrze Polowej Wojska Polskiego, biskup polowy WP gen. bryg. dr Józef Guzek, odprawił mszę św. z okazji Dnia Flagi RP.

Uroczystości upamiętniające Narodowe Święto Konstytucji Trzeciego Maja poprzedziła msza św. w intencji ojczyzny koncelebrowana w Bazylice Archikatedralnej św. Jana przez metropolię warszawskiego ks. Kardynała Kazimierza Nycza. Kulminacyjna uroczystość odbyła się na placu

Zamkowym w asyście wojskowej Kompanii i Orkiestry Reprezentacyjnej WP oraz pocztów sztandarowych wszystkich rodzajów sił zbrojnych i innych.

Miejsca na trybunie honorowej zajęli przedstawiciele obu izb parlamentu, rządu, władz woj. mazowieckiego, korpusu dyplomatycznego akredytowanego w Warszawie, instytucji państwowych i organizacji pozarządowych. Prezydent RP Andrzej Duda, który przybył wraz z małżonką, odebrał meldunek o rozpoczęciu uroczystości od szefa Sztabu Generalnego WP gen. Leszka Surawskiego. Gdy chór Reprezentacyjnego Zespołu Artystycznego WP śpiewał hymn państwowy, podniesiono na maszt flagę RP, a po odczytaniu preambuły Konstytucji 3 Maja wykonał pieśń *Witaj majowa jutrzhenko*.

Prezydent powiedział, że *Polacy w latach zaborów marzyli o ojczyźnie silnej, potężnej, wolnej i sprawiedliwej, a konstytucja miała stać się przełomem ustrojowym. Wprawdzie Polski nie uratowała... ale stała się kamieniem węgielnym wolności, nowoczesnej państwowości, do której odwoływały się późniejsze pokolenia, gdy sto lat temu budowano zręby odrodzonej Rzeczypospolitej*. Przypomniał, że innym dziejowym momentem były zmiany, które nastąpiły po utworzeniu ruchu „Solidarność”, a następnie po 1989 roku, kiedy to w wyniku przemian ustrojowych staliśmy się członkiem NATO i Unii Europejskiej. Stwierdził, że *po dwudziestu latach obowiązywania obecnej Konstytucji, należy podjąć refleksję nad nową, z mocnymi gwarancjami dla Polski*. Nawiązując do ubiegłorocznego wystąpienia, powiedział, że *zamierza złożyć do Senatu projekt przeprowadzenia referendum konsultacyjnego, które miałooby się odbyć w dniach 10 i 11 listopada br. i zaapelował o wzięcie w nim udziału*.

Podobnie odbyła się defilada pododdziałów reprezentacyjnych i pocztów sztandarowych. Następnie, uczestniczący uroczystości, z parą prezydencką na czele, przeszli Krakowskim Przedmieściem do Pałacu Prezydenckiego, serdecznie witani przez publiczność.

ADAM STASIŃSKI

Fot. Piotr Ziętka